

Sonuç Kriterlerini Değerlendirme Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sonuç Kriterlerini Değerlendirme Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30477>

Özet

Sonuç Kriterlerini Değerlendirme Ölçeği, **hemşirelik bakım** kalitesini ve belirlenen bakım standartları'nın hasta çeşitleri üzerindeki etkisini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir araçtır. Ölçek, Candan Öztürk tarafından 1997 yılında tamamlanan doktora tezi kapsamında oluşturulmuştur. Temel amaç, özellikle **pnömonisi olan çocukların bakım** konusunda geliştirilen spesifik bir bakım standardının uygulanması'nın ardından elde edilen sonuçların ne ölçüde başarıldığını değerlendirmektir. Bu ölçek, bakım sürecinin etkinliğini sonuç odaklı kriterler üzerinden nicel olarak belirlemeye odaklanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Sonuç Kriterleri, Bakım Standardı, Bakım Kalitesi, Pnömoni, Pediatrik Hemşirelik, Hemşirelik Çeşitleri, Ölçek Geliştirme.

Yazarlar

Candan Öztürk

Amaç

Bu ölçeğin birincil amacı, hemşirelik uygulamalarında belirlenen **bakım standartları'nın** uygulanması'nın ardından hastanın fizyolojik, psikolojik ve gelişimsel durumunda beklenen olumlu değişimlerin (sonuç kriterlerinin) ne düzeyde karşılandığını belirlemektir. Ölçek, özellikle pnömoni tanısı almış çocukların bakım bağlamında geliştirilen spesifik standartları, bakım kalitesini iyileştirme ve hasta sonuçları optimize etme üzerindeki etkisini değerlendirmek için tasarlanmıştır.

Ölçek, profesyonel hemşirelik uygulamalarının etkinliğini ölçmekte ve uygulama ile sonuç arasındaki nedensel ilişkiyi incelemeye olanak tanımaktadır. Bu sayede, uygulanan bakım protokollerinin revize edilmesi veya güçlendirilmesi için somut verilere ulaşılmasına hedeflenmiştir.

Yapı

Sonuç Kriterlerini Değerlendirme Ölçeği, psikolojik bir yapıdan ziyade, klinik ve hemşirelik yönetsel bir yapı olan **Bakım Çeşitleri'nin Değerlendirilmesi** üzerine kurulmuştur. Bu yapı, hemşirelik sürecinin son aşaması olan değerlendirme fazında, önceden belirlenmiş hedeflere ulaşılıp ulaşılmadığını ölçer.

Ölçek, Loepold ve Donabedian'ın çalışmaları'ndan ilham alan yapı-süreç-sonuç modelinin "sonuç" boyutuna odaklanmaktadır. Hemşirelik uygulamalarının etkisini belirlemek için kullanılan

bu kriterler, genellikle hastanın klinik durumu, komplikasyonların önlenmesi ve iyileşme durumu gibi somut, gözlemlenebilir parametrelerden oluşur.

Geçerlik

Kaynak verilerde spesifik geçerlik (validity) değerleri belirtilmemiştir. Ancak, ölçeğin bir **doktora tezi** (Öztürk, 1997) çalışması kapsamında geliştirilmiş olması nedeniyle, içeriğin geçerliliğini sağlamak amacıyla uzman görüşüne başvurulması (kapsam geçerliği) ve yapı geçerliliğini incelemek için uygun istatistiksel yöntemlerin kullanılması beklenmektedir. Ölçeğin, pnömönik çocukların bakım için belirlenen klinik sonuç kriterlerini ne ölçüde doğru ölçtüğü, tezin metodolojik bölümünde detaylandırılmaktadır.

Güvenirlilik

Kaynak verilerde spesifik güvenirlik (reliability) katsayıları yer almamaktadır. Geliştirme çalışmaları, ölçüm aracının tutarlılığı test etmek amacıyla iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsayısı) ve/veya test-tekrar test güvenirlik analizlerinin yapıldığı varsayılmaktadır. Bu tür bir sonuç değerlendirme ölçeğinde, gözlemciler arası tutarlılığı (inter-rater reliability) da yüksek olması kritik öneme sahiptir, zira ölçek muhtemelen klinisyenler tarafından sonuçların gözlemlenmesi yoluyla uygulanmaktadır.

Faktör Analizi

Ölçeğin maddelerinin hangi alt boyutlar altında toplandığını belirlemek amacıyla uygulanan faktör analizi sonuçlarına dair detaylı bilgi, sağlanan kısa özetle bulunmamaktadır. Eğer ölçek çok boyutlu ise (örneğin, fizyolojik sonuçlar, psikososyal sonuçlar, komplikasyon sonuçları gibi), keşfedici veya doğrulayıcı faktör analizlerinin, ölçeğin yapısal geçerliliğini desteklemek üzere tez çalışmasında yer aldığı düşünülmektedir.

Araç

Test Türü: Geliştirme ve Sonuç Değerlendirme Ölçeği (Outcome Evaluation Scale)

Format: Kaynakta belirtilmemiştir. Genellikle **Likert tipi** derecelendirme veya kontrol listesi formatında olması muhtemeldir.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Hemşireler ve Sağlık Profesyonelleri (Uygulayıcı), Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü kapsamında geliştirilmiştir.

Yaş Grubu: Çocuklar (Ölçüm yapılan hasta grubu: Pnömonisi olan çocuklar).

Popülasyon Detayları: Ölçek, pnömoni teşhisi konmuş çocuklara verilen hemşirelik bakımının sonuçlarının değerlendirilen klinik ortamdaki profesyoneller için tasarlanmıştır.

Test Metodolojisi: Klinik bakım sonrası, belirlenen sonuç kriterlerinin (örneğin, solunum fonksiyonlarının iyileşmesi, ateşin düşmesi, komplikasyonların olmaması) ne ölçüde başarıldığını gözlemsel veya kayıtlı bazı değerlendirilmesi esasına dayanır.

Anahtar Kelimeler

Candan Öztürk, 1997, Bakım Kalitesi, Sonuç Ölçümü, Pediatri, Tez Çalışması, Hemşirelik Standardı.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Sağlanan kaynakta mevcut değildir.

Bağı Kurulu E-posta Adresleri: Sağlanan kaynakta mevcut değildir.

Yazma Adresi: Sağlanan kaynakta mevcut değildir. (Tez döneminde: Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 1997 yılında bir doktora tezi kapsamında geliştirilmiştir. Kullanım izinleri ve telif hakları, tezin sorumlu yazarı Candan Öztürk ve tezin sunulduğu kurum olan Ege Üniversitesi'ne aittir. Ölçeğin ticari kullanım veya güncel lisans ücretleri hakkında bilgi sağlanan kaynakta mevcut değildir. Akademik ve araştırma amaçlı kullanım için yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Öztürk, C. (1997). *Pnömonisi olan çocuğun bakım konusunda geliştirilen bakım standardının bakım kalitesine etkisi (Doktora tezi)*. Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Sonuç Kriterlerini Değerlendirme Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri, orijinal kaynakta belirtilmediği için bu bölümde listelenmemektedir. Ölçeğin tam maddelerine ulaşmak için Candan Öztürk'ün 1997 tarihli doktora tezine başvurulması gerekmektedir.

Sağlanan kaynakta ölçek maddeleri veya derecelendirme bilgisi yer almamaktadır.

ARABPSYCHOLOGY.COM